

POSTANOWIENIE

20 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 20 października 2023 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku M. J.

z udziałem A. W.

o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku,

na skutek skargi kasacyjnej A. W.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie

z 16 listopada 2022 r., II Ca 1163/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

A. W. – uczestniczka postępowania z wniosku M. J. o uchylenie aktu poświadczenia dziedziczenia wywiodła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie z 16 listopada 2022 r., którym oddalono apelację od postanowienia Sądu I instancji oddalającego wniosek.

Skarżąca uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem następującego zagadnienia prawnego:

Czy orzeczenie o rozwiązaniu stosunku przysposobienia oprócz oczywistego skutku w postaci ustania stosunku pokrewieństwa między przysposabiającym a przysposobionym powoduje również ex lege wzajemnych praw i obowiązków osoby, która była przysposobiona jej naturalnym rodzicem i krewnymi, w szczególności na gruncie prawa spadkowego?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

W niniejszej skardze oparto się na przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13). Istotne zagadnienie prawne należy zatem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14).

Skarżąca nie uczyniła zadość tym wymaganiom, ponieważ w orzecznictwie i piśmiennictwie istnieje już spójna linia wykładni art. 126 § 1 k.r.o., zgodnie z którą ustanie skutków przysposobienia należy interpretować jako powrót do stanu, który istniał, zanim do przysposobienia doszło. Jak wyjaśnia np. J. Gajda w komentarzu pod red. K. Pietrzykowskiego *Przysposobiony zachowuje swój naturalny stan*

cywilny, którego na skutek przysposobienia (pełnego i niepełnego) nie utracił. Jest więc nadal dzieckiem swoich rodziców naturalnych (Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, red. K. Pietrzykowski, Warszawa 2023). Stanowisko to jest obecnie szeroko popierane w nauce prawa, zaś argumentacja podniesiona w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania dotyczy raczej postulatów *de lege ferenda*. Sąd Najwyższy nie widzi przy tym przekonujących powodów do odejścia od tego stanowiska.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

AD

[a!]